

FOLK OG LAND

Nr. 33 — 7. ARGANG

LØRDAG 25. OKTOBER 1953

LØSSALG 65 ØRE

Olga von Barényi:

HVORFOR JEG ELSKER DE DØDE

Skrevet for «Folk og Land» og alle mine ukjente norske venner

Vi har før her i Folk og Land omtalt den tsjekkiske forfatterinne Olga von Barényis oppsiktsvekkende bok «Prager Totentanz 1945». Forfatterinnen, som nå lever i eksil i München er en varm Norgesvenn, en beundrer av norsk kultur slik hun kjenner den fra våre store dikteres og komponisters verker. Hun vil gjerne sende en hilsen til det land hun nærer en slik platonisk kjærlighet til, og har valgt å gjøre det på en måte som våre lesere sikkert vil sette pris på: i form av en artikkel til Folk og Land, som hun er en ukjent lesere av. Det høres utrolig ut at denne tsjekerinne leser en norsk avis, men det er like fullt sant! Hun staver seg gjennom bladet med et norsk-tysk leksikon og skriver til og med i tyske blad og tidsskrift om det hun leser i bladet vårt. Slike venner er det verdt å ha. I nedenstående artikkel, som ikke akkurat er så oppbyggelig lesning får vi høre litt om hvem denne Folk og Lands venn er og hva hun har gjennomgått. Hennes bok «Prager Totentanz» en virkelighetsberetning i romans form fra de blodige dager under Prager-revolusjonen» selges også i Folk og Lands Boktjeneste og vi anbefaler den på det beste.

Det er i mai 1945. Hvilken datum det er vet jeg ikke. Siden den femte mai, dagen da den fryktelige revolusjon begynte er alt dødt. Gleden, håpet og også tiden er død. Der sto jeg, arme skapning, i en drakt som knitret ved hver bevegelse. Det kom av det størknede blod som

klebet seg til klærne. Det var også mitt eget blod, men jeg er bare lett såret. Det er fremmed blod. Det er blod overalt nå. Og blodrøde er plakaten, de som hilser den seirrike og gloverdige røde arme og plakaten fra den sovjetiske kommandant i Prag, som kort og godt befaler å skyte enhver som oppholder seg på gaten etter kl. 10 om kvelden. Enhver — altså også meg, for jeg er på gaten og kan ikke gå hjem. Jeg har ikke noe hjem lenger. Man leter etter meg. Det er ikke en flekk i Prag hvor jeg nå kunne skjule meg. Men her kan jeg ikke bli stående, her foran huset hvorfra jeg er kastet ut. Deroppe bor en mann som har tjent godt på mine bøker og teaterstykker, som krøp for meg som en hund og svor på at han aldri ville glemme hva jeg hadde gjort for ham. Og idag? Min Gud! Kan det kantede røde tegn med hammeren og sigden virkelig gjøre menneskene så umenneskelige? Hva ba jeg om? Om at han skulle la meg få sove på golvet i entreen. Nei, sa han, det er dødsstraff for det. Men så i det minste et glass vann? Jeg kan ikke godt drikke av Moldau. Det flyter mange lik der. Nei, sa han, ikke engang en dråpe vann. Og jeg burde være glad for at han ikke hentet revolusjonsgardistene. Men de ville nok få fatt i meg likevel.

Nå slår en klokke tre slag. Tre kvarter over ni. Jeg har bare et kvarter igjen! Men hvor, hvor skal jeg gå? Om bare ikke natten var så klar. Hvis jeg bare ikke var så svak. Når var det jeg spiste noe siste gang?

Plutselig hører jeg skritt og høyrøstet snakk. Det er gardistene — og jeg sniker meg langs muren så hurtig jeg kan, vekk. Men der, foran meg — der er også gardi-

Forts. s. 8.

Les om:

Adenauers Tyskland

Den øde by

Fluor i Drikkevannet

Rudolf Hess foreslått til Nobels fredspris

Den svenske C. E. Carlbergs Stiftelse retter henvendelse til Stortingets Nobelkomite

Et sted må begynnelsen gjøres til den moralske revisjon som verdens dårlige samvittighet venter på

Rudolf Hess fotografert i fengselsgården i Spandau med teletinse. (Fra boken «Gefangener des Friedens»).

Den svenske C. E. Carlbergs Stiftelse i Stockholm har rettet en henvendelse til Stortingets Nobelkomite om å tildele «fredens fange» Rudolf Hess fredsprisen. Skrivelsen er for stiftelsen undertegnet av hovrättsrådet Seth C: son Bjurner, sivilingeniør C. E. Carlberg, fil. dr. Rütger Essén, redaktør H. Möllmann-Palmgren og kyrkoherde emeritus Viktor Vallberg.

Vi gjengir nedenfor etter «Fria Ord» ordlyden i henvendelsen:

Høsten 1957 sendte undertegnede stiftelse ut et opprop til almenheten i Sverige med en utførlig redegjørelse for de omstendigheter som i året 1946 ledet til at den daværende tyske riksmann og stedfortredende leder for det nasjonalsosialistiske tyske arbeiderparti Rudolf Hess ble stilt for de allierte mak-

ters krigsforbryterdomstol i Nürnberg og der på ett, som det senere har vist seg, uholdbart juridisk og historisk grunnlag dømt til livsvarig tukthus.

Den appell stiftelsen sendte ut munnet ut i en oppfordring til de respektive mottagere om å støtte og fremme

Forts. s. 7.

ARGENTINABREV:

Åpen revolte i luftvåpnet

General Aramburu lurer i vannskorpen

Men Peronistpartiet har begynt reorganiseringen

På grunn av generalstreik i postvesenet i Argentina er dette brev fra Buenos Aires, datert 27. september og sendt som flypost, først kommet oss ihende nå, men det er jo under alle omstendigheter nytt stoff for norske lesere, som bare har systemets aviser å holde seg til.

Buenos Aires 27. september.

De siste uker i Argentinas bevegede politiske liv har ikke gått sporeløst hen. Den 4. september gikk således luftvåpnets sjef til åpen rebell mot regjeringen. De nektet blankt å anerkjenne ministeriets ordrer, og da commodore Huerta i forsvarsministeriet personlig oppsøkte kommandoplassene for å innsette nyutnevnte høyere offiserer ble dørene låst midt for nesen på ham av vaktpostene. Krisen var angivelig foranlediget av regjeringens innkallelse av commodore Julio Krause til aktiv tjeneste, men det kan vel anses som et påskudd og ikke noe mer. Krause var i sin tid Aramburatets luftfartsminister, men trakk seg sammen med 36 andre høye flyoffiserer tilbake til protest mot regjeringens «gorilisme». Krause ble i sin tid betegnet som absolutt tilhenger av det såkalte rene spill. — Under den nåværende krise ble 14

(Forts s. 7).

Avsatt: Kontreadmiral Rial.

Fra Aas Stornoter
Njundalen 41 B

«USA har lært knepet av romerne»

Med stor interesse leser jeg alltid det oberst Sundlo skriver. Han vet mer om både militære og politiske spørsmål enn de fleste av oss, og han skriver så konsist at det er en fornøyelse å lese ham. Men jeg har vanskelig for å tro, at U.S.A. nå prøver å få istand en populær forsvarskrig. Så dum kan vel ikke U.S.A. være. Litt må det vel ha lært. Men det fins vel ikke sidestykke i de siste århundrer til den tåpelige utenrikspolitikk som USA førte ved slutten av siste verdenskrig. At Roosevelt overlot Stalin hele Øst-Europa og Øst-Tyskland attpå, var så hårreisende tåpelig. Hadde vi ikke opplevd det, ville vi ikke trodd det.

Men så har da U.S.A. — og hele verden med — blitt straffet grusomt. Hvorledes det ville vært nå om U.S.A. i 1945 hadde gjort det eneste naturlige, å la Russland beholde sine gamle grenser, er det fåfengt å spekulere over i dag. Det kan jo tenkes, at ikke bare de «gode nordmenn» i Norge men også Europa og ikke minst U.S.A. var så virkelighetsfjerne, forsto så lite av hva kommunismen virkelig var og er, at det var nødvendig å måtte gå igjennom alt dette forferdelige? U.S.A.s politik i Østen har dessverre heller ikke vært bra. Da kommunistene hadde erobret hele Kina burde de

fått plass i FN. Hadde de fått plass i FN, er det mulig vi hadde vært spart for Korea-krigen.

I dag er imidlertid stillingen den at vi trenger et sterkt U.S.A. Det ser ut som det er nødvendig for å få verden mer på rett kjøli. Vi trenger også et sterkt England. I våre rekker har det vært en sport å lekse opp om alle Englands synder. Selvsagt har England gjennom århundrene gjort synder. Men jeg tror dog, at en upartisk domstol vil si, at stort sett har England ført en klokere utenrikspolitikk enn de fleste andre stormakter. Jeg kunne lett nevne prov for dette. Men her skal jeg bare peke på en av grunnene til dette. Den engelske folkekarakter er på sindig, at det nær sagt er det eneste folk som ikke har latt seg lure eller lokke av kommunistene og det til tross for at den engelske arbeiderklasse har levd i ytterst trange kår og daglig har sett en overklasse leve sitt rikmannsliv. De som styrer i Norge idag bet fort på kommunistenes krok, og det måtte en okkupasjon til før de slapp kroken.

«Eg tykkjer som so, du helder treng skjota annanstad no» sa Ulv Raude i slaget ved Svolder til Olav Trygvason, som la pil på sin bue for å skyte Ulv.

Om dette er til gagn for oss

Har Arbeiderpartiet en 5.-kolonne?

Straks de tyske okkupasjonsstyrker i 1940 hadde satt foten på norsk jord gikk det en bande rundt i by og bygd på Vestopplandene og arresterte alle som inntil da hadde vært NS-medlemmer. De ble innsatt i Gjøvik fengsel. Men plassen ble snart for liten så man måtte løslate kriminelle fanger, de ble anmodet om å gå ned på lottestasjonen for å få mat. Og så fikk disse kriminalfanger se å komme seg tilbake til sine hjemsteder. Jeg hadde intet med NS å gjøre og kunne derfor betrakte denne bølge av arrestasjoner. Ja, selv byens politimester ble ikke spart. Han ble tatt og sendt til nabobyen Lillehammer og måtte være der til tyskerne befridde ham.

Jeg spurte politimesteren hvem som ga mobben anledning til å arrestere de nasjonale kvinner og menn. Var ordren kommet til politiet og fra hvem spurte jeg den ærverdige politimester som hadde vært sjef for politiet en menneskealder. Jeg har ikke anelse om fra hvem ordren kom og heller ikke hvem som ga dem politimyndighet svarte politimesteren. NS-medlemmene ble sluppet ut av fengslet like før tyskerne kom til byen. Og de selvbestaltede «politimenn» gikk straks i dekning. Jeg synes det burde være en oppgave for de halvannet hundre jurister som sto tilsluttet NS å trekke dette frem i lyset og få rede på om det var ordre fra regjeringen som var på flukt som hadde utstyrt mobben med arrestordre og politimyndighet. Og det kan ha sin interesse å høre om det var slik landet rundt.

Håper at «Folk og Land» innhenter uttalelser fra de øvrige landsdeler for å skaffe rede på om A-partiet har en 5.-kolonne som settes inn når det skal lages ufred i distriktene.

Var det noen som i 1940 skulle vært arrestert, så måtte det være dem som bar det brukne gevær og ødela tilliten til vårt lille forsvar. Jeg ble selv hentet av «politiet» dengang for å avhøres. Men jeg hadde ikke vært medlem av NS og hadde vært leder av den lokale forsvarsorganisasjon i 23 år så noe «grunnlag» for å holde meg i fengsel fant man ikke, selv om mobben hadde veldig god lyst til å holde meg i fengsel.

T. L.

at våre styremakter reiser til Sovjetsamveldet, Polen, Jugoslavia og andre kommunistland tør jeg ikke ha noen sikker mening. Men jeg er iallfall sikker på, at skal vi få leve tryggere, trenger vi i høyeste grad U.S.A. og England.

Psykologi

Etterhånden er mange blitt enige om, at alle disse brutale forfølgelser som «nazister» i alle land har vært utsatt for, egentlig skyldes, en samlet plan for høytstående psykologer, som ikke til daglig viser sitt glatte ansikt for oss menige på gaten? De har latt sine «vaskekoner» foreta en grundig rengjøring, og «vaskekone» er de forskjellige lands regjeringer og dommere!

Egentlig er de tyske nasjonalsosialister skyld i all denne elendighet, fordi de på sitt program hadde anbragt en post, som lød: Bort fra gullet som verdimåler, og denne post har hatt slemme følger! Her på bjerget var ikke engang denne post tatt med på programmet, men dypsindige granskere var allikevel også her beskjeftiget med å studere problemet uten anelse om den dødelige fare, som var forbundet dermed.

Men dermed kom også våre hjemlige plageånder mer i bakgrunnen! De var ikke, som før formodet, primus motor for det hele men kun «lakeier», som det het i våre forfølgelses munn? Vi var jo i deres øyne «lakeier» for tyskerne under besettelsestiden, og dog hadde vi frasett hjemlige sabotører og mordere ingen vanskeligere motstandere enn tyskernes politiske soldater. Jeg må gjøre forskjell her, fordi de egentlige besettelsestropper alltid var lette å komme tilrette med, fordi de, som de selv ofte forsikret, kom som venner og befriere fra en engelsk besettelse! Derimot var Terbovens ofte flott uniformerte politiske soldater vanskeligere å komme tilrette med på grunn av enkelte politiske påfunn, som det ofte var vanskelig å få dem bort fra. Her kunne det en sjelden gang forekomme episoder, som virket irriterende både på befolkningen og oss, som hadde ansvaret for det hele — uten å ha det!

Selv satt jeg dessverre ikke som tilskuer på «galleriet» dengang, men måtte delta aktivt som ansvarlig for en liten bykommunes interesser. Dengang var jo alt nytt og uprøvet. Allerede dette måtte avføde feilvurderinger fra alle sider inklusive tyskerne selv. I dag ser vi alt klarere og især bakgrunnen for det hele. Og mon ikke dette overblikk viser, at «lakeienes» skarer nådde helt opp til tops både her i landet og i de fleste land og riker her i denne skakkjorte verden?

Av og til kommer det jo et lite gløtt inn i noe helt overraskende, som ganske visst hurtig blir dekket til og «glemt», men det kan allikevel henge litt igjen i enkelte klebrige hjerner, som noe helt uforklarlig.

Hvorfor skjøt således ikke de norske skipskanoner i Jøsingfjord?

Hvem var det egentlig, som sendte den norske Londonregjering tilbake til hjemlandet som triumfatorer?

Hvem var det, som bak kullissene dirigerte anklagere og dommere under de store hekseprosesser her i landet fra 1945 og fremover?

Det er så mange spørsmål, som kan stilles, og svaret blir kanskje det samme for de fleste av dem.

Alt fjernstyrt fra høytstående psykologer.

Var det derfor ikke nok så påkrevet, at våre fremtidige styrere fikk et oppfriskende kursus i psykologi, før de tar fatt på sine embeder?

Kanskje vi derigjennom engang kan lære å styre oss selv?

N. M.

Kriminalnytt

Den straffesak Anders Hafskjold har reist mot Morgenposten for injurier ble tirsdag behandlet i forliksrådet. Da det ikke ble oppnådd noe forlik ble saken henvist til retten.

Ellers er både Forbundet og Folk og Land blitt svært så berømte i det siste. Mens det tidligere var så å si forbudt å nevne oss i dags- og ukepressen, har heksekjelen nå eksplodert med et brak. Dagbladet kretser naturligvis iherdig rundt førsteinjuriens dødgravervirksomhet i håp om at det skal falle av en lort til eget bruk, og supplerer for egen regning med uttalelser fra en ikke ukjent, navnrik, angivelig frontkjemper, som gjør god business på alle de godtroende og naturligvis ildetroende.

Han er et verdig tilskudd til det øvrige kildegalleri, som nå begynner å avtegne seg, blant annet etter at samme frontkjemper har forsynt det Forbund han tar så avstand fra med opplysninger om komplottet.

Siste bikkje i koblet er det nydelig ukeblad «Aktuell», dette Arbeiderpartiets ulykkesbarn, som også tidligere har gjort seg bemerket ved sin forfinede form for reportasje og menneskejakt. I flere dager har dets iherdige reportere gjort strøket rundt Sagene kirke usikkert, men har neppe funnet mere enn den ulykksalige injuriant, som nå strever i harde takene med den håpløse jobb å skaffe dekning for beskyldningene.

Averter i

FOLK OG LAND

Blodvitne

Det logar ein eld i myrkret
auster i jarnteppeland,
angestgrå skuggeland,
han brenn på ei grav der ute
i Paly Maleters hand.

Han ter oss Madjari sletter
fulle av blodrøde spor,
bloddrukne mordarspor,
han ter oss dei tusund døde,
som myrdast på Ungarns jord.

Han tendrar på verdsens synsrand
nattdimme, skræmande syn,
nattstigne redslesyn
av Ungarns blodige andlet
og bøddelen frå Katyn.

Det logar ein eld der ute
som aldri kan slokne av,
aldri kan gløymast av
fyrr bøddelen kverv i myrkret
og Ungarn stig opp av grav.

Kåre Bjørgen.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Vår mening

Etpar representanter for Ukebladet Aktuell — det samme som i sin tid satte bunnrekord i norsk journalistikk selv under etterkrigsoppjøret ved å forfølge enken etter en av de henrettede NS-folk med en gemen fotografireportasje — har vært så elskverdige å avlegge oss et besøk for å høre vår mening om aktuelle problemer i tiden. Vi har ingen forventninger i retning av å bli gjengitt korrekt i dette organ, som nå fant seg befoyet til å opptre på vegne av offentlig moral og anstendighet, og derfor er det da også noe av det vi snakket om som vi gjerne vil klarlegge også på denne måte.

Herrerne var meget interessert i vår stilling til rettssaken mot de to SS-underoffiserer fra en tysk konsentrasjonsleir. Vår stilling på det punkt er meget klar og grei: vi tar avstand fra alle former for grusomheter enten de ble foretatt i tyske konsentrasjonsleire, i russiske eller amerikanske fangeleire, i Prag, eller for den saks skyld her i Norge nede på Akershus og andre steder, det være seg før eller etter 1945.

Men vi krever at det skal være likhet for loven og likhet i bedømmelsen. Og det har det ikke vært hittil. Ikke hjemme i Norge, hvor medlemmene av Nasjonal Samling ble domfelt for samme ting som ikke foranlediget tiltalte — ikke engang kritikk — når det gjaldt folk utenfor partiet. Ikke ute i verden, hvor de tyske generaler ble satt under tiltale, dømt og i stor utstrekning henrettet for forhold som gikk upåtalt hen når det gjaldt generalene på den annen side.

Vi nevner i denne forbindelse general Kurt Meyer, kjent av venn og fiende under navnet «Panzermeier». Han ble dømt ved en av seierherrenes retter til døden for at noen kanadiske krigsfanger var blitt skutt på det frontavsnitt hvor han hadde kommandoen. Det ble klart bevist at han ikke hadde hatt noe med denne handling å gjøre. Ikke hadde han gitt ordre om det og ikke kjente han til at det var foregått noe slikt. Dommen ble omgjort til livsvarig tukthus, som Meyer begynte å avsonne i Kanada. Samtidig satte en rekke formående menn, blant annet mange kanadiske offiserer seg isving for å få Meyer friggitt, fordi de fant dommen meningsløs. Etter 10 års forløp ble fangen endelig løslatt og det ble da i den kanadiske kringkasting uten motsigelse hevdet at lignende ting som den Meyer ble dømt for hadde foregått overalt også på alliert side. Alle dere som har vært ved fronten og som hører meg nå, sa kommentatoren, har selv vært med på å drepe krigsfanger hvis forholdene gjorde det brysomt å trekkes med dem. Eller dere kjenner iallfall kamerater som har gjort det. De kanadiske generaler er ikke blitt trukket til ansvar for det.

Det er grusomt, men krigen er grusom og vi skulle — blant annet etter det vi selv har sett og opplevet — anta at grusomheten er så noenlunde likelig fordelt på begge parter. Mennesker som opptre i flokk opphører hurtig å være mennesker lenger.

Aftenposten finner det de to SS-underoffiserene beskyldes for å ha gjort forferdende, og er altså forsåvidt enig med oss. Den snakker i samme forbindelse om «de redsler nazismen påførte menneskene». Da trengs det naturligvis en definisjon av hva bladet mener med «nazisme». Er det grusomhetene i verden, hvor de så måtte forekomme, er det konsentrasjonsleire hvor de så måtte finnes, er det mord og tortur og mishandling det være seg i Tyskland, Norge, Sovjet eller hvorsomhelst, en mener med begrepet «nazisme», så er vi alle skjont og inderlig enige.

Men hvis en forsøker å pådytte alle som ikke er enig i at partidiktaturet er den mest tilfredsstillende form for demokrati, etiketten «nazist» så fuskes der naturligvis i kortene. Heller ikke den tyske nasjonalsosialisme som sådan, for ikke å snakke om de norske ideer Quisling gikk inn for, har naturligvis noe med den slags «nazisme» å gjøre. Like litt som det ville falle noen inn å dømme kristendommen på grunnlag av inkvisisjonens forbrytelser.

Det er forstemmende å måtte gjenta disse ting om og om igjen. De som fremdeles ikke forstår dette, kan da umulig være så lite begavet? Det må være viljen det skorter på.

Den vilje til anstendig og hederlig tenkning en så ofte savner når det dreier seg om disse spørsmål, hvor hver eneste lumpen larv kan opptre trygt i skjul av de autoriserte forvrengninger.

Hvorfor begrense avskyen til Sachsenhausen?

Vi siterer fra Dagbladets referat fra rettsforhandlingene mot de to SS-voktere i Sachsenhausen:

«Han (Sorge) forteller om appeller i allslags vær, om arbeidskommandoer og straffekommandoer. Hvis det manglet en fange ved kveldsappellen kunne de andre risikere å bli stående ute hele natta».

Ellers var naturligvis maten dårlig, bare brød og marmelade til frokost og morgensuppa var tynn, mest vann.

Akja, san. Denne del av referatet passer visst like godt på Ilebu som på Sachsenhausen, men ingen har funnet på å trekke hverken direktøren, Hesten, Vogna, Skapugla eller noen av de andre for retten i Norge av den grunn. Det døde også noen fanger i den leiren av forskjellige grunner. Ikke de svære tall naturligvis, men ilde nok for dem det rammet. Men det foregikk jo bare i Norge og ikke i Tyskland, så det kan neppe gjøre krav på interesse, ennsi avstandtagen.

Om krigsfangene som ble henrettet, så er det neppe noen hemmelighet selv her i Norge at slike drap foregikk over en lav sko på alle sider og på alle fronter, slik som det har foregått i alle kriger. Særlig ilde var det selvsagt i siste krig, da praktiseringen av de russiske og britiske krigsmetoder slo bena under alt tidligere arbeid på å humanisere krigen.

Og når det 15—20 år etter spanderes så mange tårer på ofrene for tyske KZ-leire, hvorfor ikke om bare en eneste enslig liten pressetåre for de hundretusener av tyskere — barn og voksne, kvinner og menn som ble pint og brent og mishandlet på det mest bestialske i Prag, slik den tsjekkiske forfatterinne Olga von Barényi forteller om i sin bok «Totentanz? Er tallet for stort til at tårene vil komme? Var tallet på myrdede flyktninger ved luftmassakrene i Dresden i krigens siste fase også for overveldende til å påkalle avskyen? Og hva med de hundretusener som fant atomdøden i Japan da USA prøvokjorte sitt nye krigsvåpen på levende mennesker? Er det også for fryktelig til å snakke om, til å lage rettssaker om?

Observatør.

Landssvikere i forsvaret

Til tross for regjeringsorganets stolte forsikringer til Sovjet om at Norge ikke bruker landssvikere i sitt forsvar, pågår det daglig innkallelser av det bladet ellers

Deutsche Handelskammer in Norwegen

Medlemsfortegnelse

(Trykt på Aas og Wahls boktrykkeri, Oslo november 1943).

Fortsatt fra Folk og Land nr. 27, 29, 30 og 31 — 1958.

Baanrud, Reidar, Direktor, Norsk Kaffekompani A/S Torvgaten 35, Oslo.

Mowinckel, Thorolf, Direktor Schee & Aas & Mowinckel A/S, Kolonialwaren en gros. Kirkegaten 6 b, Oslo.

Skotvedt, Oscar, Maschinen für Buchdruckereien und lith. Anstalten, Kirkegaten 10, Oslo.

Steen & Strøm, A/S, Oslo.

Bryde, Konrad, disponent, Tordenskioldsgate 4, Oslo. (P. t. for-

mann i interessentskapet MORGENPOSTEN).

Bryde, S. M. Verlag von «Norges Handelskalender». Tordenskioldsgate 4, Oslo.

Det Bergenske Damskibsselskap, Bergen.

Arne Meidell, Borregård.

Nikolai Dahl, Heringsexport, Kai 16, Trondheim.

Mathiesen, Eidsvold Verk, Bøn.

Emil Moestue, A/S Papir en gros.

O. Mustad & Søn, Kongens gt. 1—3, Oslo.

(Fortsettes).

Gravstensaffæren i Danmark

Foran rettssak om Hans Jørgen Schmidts grav

Vår danske kollega «Revision» bringer følgende nye opplysninger om den opprørende gravstensaffære i Danmark, en affære som vi tidligere har omtalt ved et par anledninger i Folk og Land:

Ivår satte kirkeministeriet en frist til 1. juni for fjernelsen av inskripsjonen på gravstenen over Hans Jørgen Schmidt på Bevtoft kirkegård. Som bekjent falt Schmidt på Østfronten som frivillig i kampen mot kommunismen, og på gravstenen hans står at hans offer var til Danmarks ære.

Førelidene, Niels Schmidt og hustru, Ørsted pr. Sommersted, har ikke fjernet hverken gravsten eller inskripsjon, da de naturligvis ikke kan forstå at det kan være en æreløs handling å kjempe mot kommunismen all den stund man stadig rustet og hverver frivillige til den kamp som kostet deres sønn livet. Da krigsministeriet og pastor Nissen, Bevtoft, med sitt menighetsråd altså ikke kune nå lenger med kirkelig hjelp, har en mobilisert kammeradvokaten, som i skrivelse til Schmidt har satt en ny frist til midt i oktober. Fjernes ike inskripsjonen til den tid, og det gjør den ikke, vil det bli anlagt sak mot den falne frontsoldats foreldre. Som bekjent har initiativtageren, pastor Nissen fått kir-

keministeriets tilsagn om at det vil betale omkostningene ved rettssaken. Foreldrene, som er uten midler — Schmidt har lenge vært syk og arbeidsudyktig — vil søke om fri sakførsel, og det kan en vel ikke finne utvei til å nekte dem.

Vi er vel ennå ikke kommet så langt at man forlanger at Hans Jørgens foreldre helt vergeløse skal se på at sønnens minne skjendes av kirke og stat i forening?

Eller er vi?

Boligproblemet

Hev restriksjonene!

Det er ennå mange her i landet, som gjerne skulle ønske å bygge en bolig for seg. Men byggerestriksjonene hindrer dem i å bygge. Man skulle fortiden ikke ha noen betenkeligheter ved å oppheve alle byggerestriksjoner. Pengepolitikken, som føres her i landet, skulle vel være nok til å regulere byggingen? Det er jo nå så vanskelig å skaffe seg byggelån, at det skulle være nok til å regulere byggingen. Lånerenten er nå så høy, og vi øker utlånsrenten, mens andre land senker lånerenten, selv om man her i landet skryter av å ha en lav rente. Men en slik mengde restriksjoner 13 år etter «freden» kunne man ikke tenke seg muligheten av. Et annet parti ville neppe lagt folket i en slik tvangstrøye, som man hittil har opplevet. La byggerestriksjonene avvikes hurtigst mulig, så folk kan få bygge som de vil, som før Arbeiderpartiet overtok ledelsen. Kravene om større frihet og mindre tvangstrøypolitikk bør være løsenet nå.

Borger.

Averter i
FOLK OG LAND!

Ola Furueth:

Knehøner

Vi har igjen fått et skoleeksempel på «demokrati» i praksis. Den berømte stemmeseddelen har ikke passet makt-haverne, eller konkurrerende oljespekulanter betaler hver sine parter og gir dem våpen.

Så finner U. S. A. det nødvendig å sende tropper til Libanon, og verden ventet med spenning på hva Sovjet ville foreta som mottrekk.

Ville vi få en tredje verdenskrig?

Ikke før hadde dette roet seg litt, så tyknet det til i det fjerne østen.

Men var det ikke så at vi skulle få fred, kaffe og hveteboller bare vi var med og slo de tyske naziene?

Hvem har sett at noen tenker på å innfri valglofter?

Frihet for frykt, frihet for nød, pressefrihet, religionsfrihet og alleslags friheter skulle vi få.

Joggu sa jeg smør.

Løgn og bedrag, kjeltringstreker og høy poker om de største anstrengelsesfrie gevinster. Og går det ikke bra, vel så får de yngste mannfolkene ut og slåss for å redde stumpene for børshalene. Dette heter demokrati. Men folket har lite å si i denne butikken.

I vest har U. S. A. tatt over etter England som verdenspoliti hvor det kan være noe å tjene penger på. Hva har de ellers i Libanon å gjøre?

Libanon er vel som mange

andre småstater et produkt av en skrivebordskonferanse uten at folkene der er spurt nevneverdig. Den skulle vel være brohode for oljeinteresser — uten hensyn til stedets befolkning.

Selvsagt ble mange misfornøyde, og de setter i gang, oppmuntret av Nasser som satte i gang den arabiske frigjøringsprosess. Men det liker ikke enkel Sam. Med bibelen i ene og dollarbunken i andre lomma setter han skruppelløst inn sine farvede soldater for å ordne opp med «demokratiet» på sin fasong.

Men Sovjet har også et kjærlig blikk til alle «undertrykte folk» og vil ha et ord med i laget. De har også et mål utenom å presse olje og penger, den kommunistiske verdensrevolusjon. Og med hjelp fra vest er Sovjet nokså nære målet.

Vesten har spilt sine kort dårlig, helt siden de tok parti for Stalin mot Hitler. Og vi kan gå ut fra at i alle kolonier, blant alle farvede folk blir vestens form for demokrati, som består i utpressing med trussel om militære represalier, møtt med hat, mens Sovjets folkedemokrati blir møtt med sympati.

De store masser kjenner ikke til slaveleire, de vet lite om Ungarn og andre smålands tragedier. Men de ser og føler den hovne, hvite

(Forts. s. 6).

Kom senere hen til andre resultater -

Også Aftenposten oppdager at russerne ville besette Norge i 1945

Hva så med de journalister som er blitt dømt for å ha hevdet dette?

Det er hyggelig når de underutviklede folk og aviser i dette land etterhvert finner frem til sannheten, og så bærer en da gjerne over med at de stolte som små barn holder sine nyfunne sannheter frem for alt folket og sier «nei, så rart». Vi nevnte i et tidligere nummer norske journalister som ble dømt under full musikk av etterkrigsdomstolene fordi de hadde omtalt «vår allierte» Sovjetsamveldet på en mindre pen måte og blant annet hevdet noe så vanvittig som at bolsjevikene i 1945 sto ferdig til å besette iallfall Nord-Norge!

Vi synes også enfoldigheten og tåpeligheten bør få sin belønning selv om det kommer sent, og nevner derfor deltagerne i én av de særdomstoler som anså en slik påvisning av sannheten i 1944-45 for «særlig alvorlig» og straffverdig: lagdommer P. J. Gløersen, sorenskriver Arctander, Øivind Jarlséth, Oslo, Astrid Lejon, Oslo, Harald Snilsberg, Oslo og Helge Vethe, Høybråten. Dirigent var ellers Mefistoskikkelsen daværende statsadvokat Ragnar Christophersen, som nå driver privat lovgeskjeft.

«Aftenposten» som med aldri sviktende nidkjærhet brakte meddelelser om disse kollegenes «forbrytelser», har

nå selv kommet i skade for å oppdage sannheten. Det forteller i nr. 362 under tospaltet overskrift om «Russiske planer om å besette Norge i 1945. «Oppsiktsvekkende avsnitt i Bernt Balchens nettopp utkomne selvbiografi». Hva oppsiktsvekkende det er i dette som kunne leses både i «Fritt Folk» og i bladets egne lederartikler fra okkupasjons-tiden vet vi ikke riktig, bortsett fra at bladet sammen med domstoler og andre plutselig fikk jernteppe i «frigjørings-tiden». Ellers har jo også Trygve Lie nå måttet frem med sannheten.

Bladet avslører nå at det bare var såvidt vi ikke fikk nye okkupanter i 1945. Det er oberst Bernt Balchen, som forteller dette i sin nye bok. Han beretter her at han 3. mai 1945 skrev følgende i sin dagbok:

«Middag i det russiske hovedkvarter i Kirkenes. Drakk først amerikansk olje. En tilfeldig bemerkning over et glass vodka sitter fast i min hjerne. Jeg hadde den morgen bemerket at det var en usedvanlig aktivitet blant de russiske tropper, og oberst Grigge, øverstkommanderende for de russiske tropper i Kirkenes, fortalte meg, at en delegasjon fra Moskva ville komme samme dag, og at han ville be meg komme til middag om aftenen. Sjerbakov skulle være tilstede sammen med tre eller fire andre ledere fra Kreml. Jeg var blitt advart mot russernes forsøk på å få opplysninger fra folk, som hadde fått for meget å drikke, og jeg tok den forholdsregel å ta amerikansk olje før jeg gikk til middagen. Vodkaen fløt under middagen og en embedsmann ved siden av meg begynte å vise tegn på vodkaens virkninger. Jeg oppførte meg også som om jeg var beruset. Han ble fortrolig og sa til meg: «Vi rykker frem til Narvik, og Sjukov til Danmark. Vi møtes. Forstår De hva jeg mener?»

«Jeg forsto utmerket», skriver Balchen. Å besette Norges kyst var for russerne likeså viktig som det hadde vært for Hitler.

Så snart middagen var over, fløy jeg tilbake til Kallax og telefonerte til hovedkvarteret i Stocholm.

Da krigen sluttet var det marskalk Montgomery og ikke Sjukov som vant kappløpet om å komme først til Danmark. Hadde russerne tatt Norge og Danmark, som de hadde planlagt, skriver Balchen, «ville hele den skandi-

naviske halvø kanskje i dag vært bak jernteppet. En annen bemerkning, som fremdeles lever i hukommelsen, er at oberst Brigge, som var halvfull, løftet sitt glass over bordet og sa: «Oberst Balchen, amerikaner, vi drikker med Dem, men engang i fremtiden vil vi i Arktis kjempe mot Dem.

For vår egen del vil vi også vise til det vi skrev i forbindelse med generaloberst Rendulics redegjørelse for krigsødeleggelsene i Finnmark. Vi antydte der at disse strategisk nødvendige ødeleggelser når alt kom til alt kanskje hadde hindret russerne i å besette Nord-Norge, et bytte de neppe ville ha oppgitt igjen så godvillig som trakten omkring Kirkenes.

Den tvetungede

Da det nasjonalsosialistiske Tyskland var blitt så stort og mektig at England tradisjonen tro gikk igang med å innkretse det med fiender som kunne slå den formastelig ned, var Winston Churchill en av de første til å kreve tilintetgjørelse av Hitlers rike. Da var Adolf Hitler en forbryter og et avskum, en sinnssyk sadist og vi vet ikke hva. Og de som fulgte ham — det vil dengang si nesten hele det tyske folk — var en forbryterbande som burde utryddes av Jordens overflate, eller iallfall prisgis Morgenthauplanen.

Men Churchills røst lød ikke alltid slik. I november 1935 skrev den samme Winston Churchill i «The Strand Magazine» i en artikkel «Sannheten om Hitler» bl. a.:

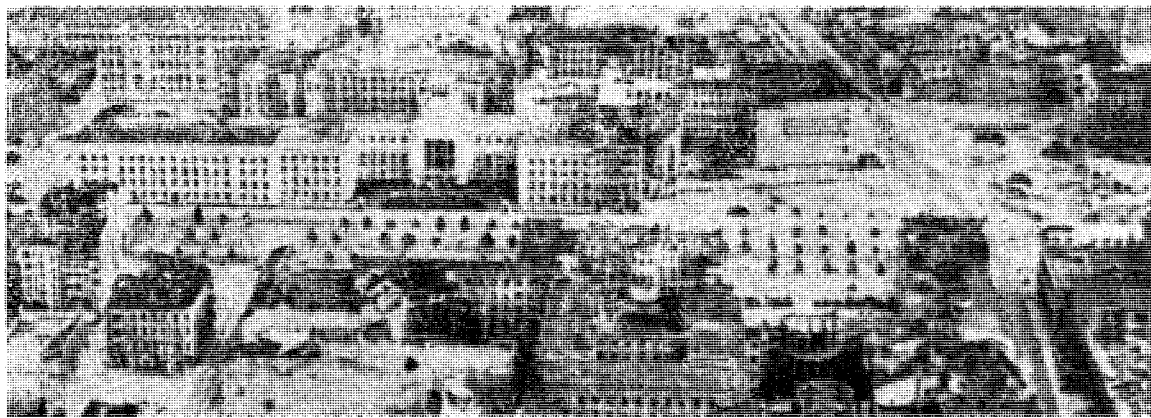
«Mens alle disse skrekkelige omveltninger foregikk i Europa, kjempet Gefreiteren Adolf Hitler sitt lange trettende slag om det tyske hjerte. Denne kamps historie kan ikke leses uten med beundring for det mot. den oppriktighet og den kraft i personligheten som fikk ham til å utfordre, å trosse, å overvelde og å forsonne — iallfall til å sette sitt igjennom overfor alle autoriteter og all motstand fra dem som sperret ham veien. Han og den stadig voksende skare av dem som sluttet seg til ham, viste i sin patriotiske ild og sin fedrelandskjærighet at det ikke fantes noe som de ikke var beredt til å gjøre eller å våge. intet offer av liv, sunnhet, frihet som de ikke selv ville bringe eller ville pålegge sine motstandere».

Her er det amerikanske tropper som «sikrer freden», andre steder gjør bolsjevikene oss denne tjeneste.

DEN ØDE BY

Et apropos til kamerat Krusitsjovs besøk i Øst-Berlin

Unter den Linden idag. Den dominerende bygning i midten mellom ruinene er Sovjetambassaden

Fra det amerikanske blad Christian Economics gjengir vi nedenstående beretning fra Glenn Green, Associate Direktor of the National Education Program til Dr. George S. Benson, President of Harding College. Beretningen er skrevet i Øst-Berlin. Det var dette Øst-Berlin kamerat Krusitsjov nylig besøkte og som avisene skrev om.

Det er en rystende opplevelse å komme inn i denne kommuniststyrte by etter å ha sett den yrende, blomstrende gjenoppbygging av det kapitalistiske Vest-Berlin. Skjønt de begge er deler av en sønderlemmet opprinnelig by, er de i dag to helt adskilte områder, skilt av den russiske kommunismes jernteppe. Den ene (Vest-Berlin) representerer frihetens levende, fremadskridende kilde. Den annen (Sovjet-sonen) er en trist, frysende kirkegård, hvis vinduløse, forkullede og ødelagte bygninger står der som skjeletter, som hånere de forbigående.

Jeg kom inn i Øst-Berlin med toget fra Vest-Berlin. Idet vi beveget oss mot jernteppet var vår kupe et vanlig virvar av snakkende mennesker. Plutselig stoppet snåkket. Jeg så rundt meg. Scenen var nifs. Folk hadde hørt opp med å snakke til hverandre. De stirret rett frem for seg. Uten å bevege hodet hvisket min tyske ledsager: «Vi er i Sovjet-sonen». Folk i Sovjet-sonen finner det sundere ikke å bli grepet i å snakke med hverandre. Du kan ikke stole på noen. Det hemmelig politisk og dets spioner er overalt, lyttende, undersøkende.

En øde ørken.

Vi gikk fra stasjonen til Unter den Linden, som for femten år siden var palassliknende, verdensberømt statsavenue. Overalt langs vår rute var strødd bombekrater og ruiner, urørt, ureparert av kommunistpampene. De tre eller fire bygninger som sto igjen i den kilometervide sektor er nå hovedkvarter for kommunistpartiet. Idet vi gikk igjennom den golde, tau-se Unter den Linden, så vi partifunksjonærer kikke ned på oss fra disse kontorer. Vi gikk videre - til den store Ber-

lin amfiteater plass hvor Hitler pleiet tale til hurrarop fra sine naziskarere. De røde hadde omdøpt plassen til Marx-Engels plass. Hele området syntes idag like dødt og gammelt som en gammel romersk ruin.

Noen kilometer inn i byen kom vi til en av de to hovedbutikkstrøk - Alexander plass. Her fant vi en liten flokk folk på gaten, de fleste dårlig kledd. Butikkvinduene var øde, noen av dem var dekket med lemmer. Bare noen få stilte ut varer og alt sammen var noe sørgelig skrap.

Primitive forhold.

På en gressflekk midt på Alexander plass arbeidet tre kvinner med å trekke gressklippere med et slags improvisert seletøy, akkurat som hester. På den annen side av plassen ble et stykke av gaten brolagt. Arbeiderne lå på knærne og spredde den varme asfalt med håndredskaper.

Så nådde vi Stalin-alleen hvor kommunistene har bygget rekker av høye, hvite leiegårder med butikker i første etasje - «et eksempel på hvorledes den nye kommunistiske verden vil bli». I et av butikkvinduene var utstilt en ordinært utseende sofa, som i Amerika kanskje ville koste 75 dollar. Prisen i øst-tyske mark var angitt og svarte til et halvt års lønn for en vanlig øst-tysk arbeider! Stalin-allé er et bedrag. De billige konstruerte bygninger knaker i sammenføyningene og sprekker i pussen. Butikken har nesten ikke varer og det foregår nseten ikke handel. Kommunistpartiets funksjonærer bor i leilighetene. Hele affæren er omgitt av slumområder, hvor lønnstagerne - som er forutsatt å nyte fordelene av det kommunistiske system - bor i relativ fattigdom.

Flere hundre tusen tyskere bor fremdeles her i det sovjetiske Øst-Berlin. De får sitt liv fullstendig dirigert av de røde herrer. I løpet av 12 år har herrene knapt gjort en ærlig forbedring i deres by av ruinhauger og øde gater. Den vedblir å bli en frysende kirkegård for menneskelig håp.

Fluortilsetningen i drikkevannet

En planlagt forgiftning av vestens folk?

Nedenfor gjengis et sitat fra boken «The Age of Treason», av Dr. R. Swinburne Clymer, utgitt av The Humanity Society i U.S.A. 1957. Det er av Dr. Clymer hentet i en bok, «Red Court», skrevet av den tidligere kommunist Rena M. Vale, og utgitt i 1952.

«I trakter der man ventet mest motstand sørget vi for å spre virus-sykdommer, og hvis der var anti-biotika som truet våre

Adenauers Tyskland fortsetter hvor bolsjevikene slapp

Generalfeltmarskalk Schörner sperres inne i tukthus etter 10 års redsler i sovjetfangenskap

Imens går notoriske forrædere og bolsjevikvenner fri for tiltale

Det er ikke bare her hjemme at rettsstaten har vært i forfall og det er forskjell på loven. Og så i Adenauers nye Tyskland råder det en ufyseelig dobbeltmoral og rettsvesenet er tatt i den politiske forfølgelses tjeneste.

Når den norske presse forteller at i Adenauers Tyskland lever de gamle «naziofiserer» herrens glade dager med store pensjoner og æresbevisninger, mens de stakkars «motstandsmenn» må føre en kummerlig tilværelse, så er dette like usant som det meste av det denne denne pro-

pagandadirigerte presse ellers beretter.

Vi skal nevne noen eksempler på dette. En tysk artillerigeneral ved navn Walter v. Seydlitz-Kurtzbah havnet under krigen i russisk fangenskap, og utmerket seg her ved sin landsforrederske deltagelse i ledende stilling i den berømtede bolsjevikiske «Nationalkomitee Freies Deutschland». Mens de tyske soldater led og kjempet mot den knusende overarmet på østfronten, mens tyske kvinner og barn flyktet i panikk for de røde horder, drev denne noble herremann propaganda for bolsjevikene og oppfordret de tyske soldater til å overgi seg til de røde. Hundretusener av tyske mødre, hustruer og barn kan fortelle om de redsler som overgikk de ulykkelige som havnet i russisk fangenskap.

Denne artillerigeneral nyder i dag otium i Vest-Tyskland ved full pensjon, og ingen har såvissst tenkt å trekke ham til ansvar for de gamle forbrytelser.

En tidligere major ved navn Kuhn, som var stabssjef ved en infanteridivisjon løp over til russerne med alle stabspapirene, men det er ingen som tenker på å røre hverken ham eller den pensjon han så fortjenstfullt oppbærer. Han har til og med hatt den frekkhet å søke om å bli opptatt i det nye Bundeswehr!

Men det er noen «krigsfor-

(Forts. s. 6).

*) Uthevelsen gjort i originalen

Hovedargumentet

Adenauers Tyskland -

(Forts. fra s. 5).

brytere» som fremdeles skal forfølges for den gode saks skyld. De som var partimedlemmer og gjorde sin plikt.

Generalmarskalk Ferdinand Schörner sitter for tiden innesperret i tukthus etter nylig å være idømt fire og et halvt års fengsel for drap. Pensjon får han ikke.

Hvem er så denne Ferdinand Schörner, som den norske presse har hatt så meget stygt å si om?

Schörner er en høyt fortjent tysk offiser fra to verdenskriger, innehaver av de høyeste utmerkelser i begge: Pour le mérite og Brillianter. Etter krigen, hvor han i en siste fortvilet innsats mot den røde flodbølge reddet hundretusener av tyske kvinner og barn fra den forferdelige skjebne å falle i villdyrenes hender, satt han i 10 år i russiske fengsler og tukthus og nå har altså hans eget fedreland føyet nye fire og et halvt år til som en belønning for innsatsen!

Opprinnelig ble feltmarskalk Schörner som bekjent beskyldt for å ha tusener av tyske soldaters blod på sine hender, men under rettssaken syntet det hel inn til tomt snakk og rykter. Det han ble dømt for var at han hadde latt to tyske offiserer som oppga festningen Neisse uten kamp stille for krigsrett med påstand om dødsstraff. De ble også begge dømt til døden, men senere benådet av Schörner selv. Det hører med til historien at den ene av de domfældte senere vitnefast har uttalt i russisk fangenskap at de oppga festningen «for å gjøre den røde armé en tjeneste».

Videre ble han dømt for å ha latt en tysk militærjåfør, som flere ganger var straffet for tjenesteforsømmelse og drukkenskap, stille for krigsrett med påstand om dødsstraff, etter at han i de mest kritiske kampdager i 1945 drakk seg full og med sin bil sperret ammunisjonstilgangen på et truet frontavsnitt. Det forelå forøvrig intet bevis for at mannen ble skutt eller at det overhodet hadde foregått noe slikt som tiltalen lød på, men retten dømte ham altså likevel. Nå er det pinlig nok dukket opp et vitne som under ed vil bekræfte at den påstatte henrettede var i live etter krigens slutt. På dette grunnlag arbeides det for å få gjenopptatt saken. Imens sitter da den gamle tapre soldat og hedersmann i tukthuset etter 10 års lidelser i Sovjet-Samveldet.

Også mot andre tyske offiserer forberedes det lignende heksedomstoler tretten år etter krigens slutt.

Det er Deutsche Soldaten-Zeitung som bringer disse meddelelser om generalmarskalk Schörner, og bladet bringer også nærmere detaljer om det feltmarskalken ble dømt for av bolsjevikene. Det kan kanskje være til ettertanke for noen hver at første post på tiltalen var at han hadde vært en erklært fiende av bolsjevismen og stadig deltatt i kamp mot kommunismen! Det ble i denne forbindelse henviset til at han i 1920 hadde vært med på å slå ned et kommunistopprør i det rhinsk-westfalske industriområde! Schörner var dengang løytnant i frikorpset Epp/Watter. Videre kan det nevnes at han bl. a. ble dømt for ved sin innsats på Murskfronten å ha avstivet den finske motstand og dermed forlenget krigen.

Schörner satt i varetektsfengsel i 7 år før han endelig ble dømt til 2 ganger 25 års tukthus. Denne straff klaget han over direkte til Stalin og av en eller annen besynderlig grunn satte Stalin straffen ned til 12 år. Han ble så løslatt etter å ha sittet inne i 10 år og transportert til Østsonen, hvor han ble motatt med store ovasjoner. Imidlertid sank begeistringens raskt, da han ikke ville bli i Østsonen, og så er det kanskje hevnen fra de røde som forfølger ham også inn i Adenauers Tyskland til jubel for norske aviser.

Deutsche Soldaten-Zeitung gjengir endel rystende detaljer fra Schörners optegnelser om fangenskapet i Sovjet-Samveldet. Sult og mishandling bragte alle fangene på dødens rand gang på gang. De ble sperret inne midtvinters i dagevis i uoppvarmede straffeseller og det var jo ikke stort disse levende skjeletter tålte.

Sammen med disse tyske høyere offiserer var det i selene anbragt russiske voldsforbrytere av verste slags, mordere, seksualforbrytere og sinnssyke. En av disse, en beryktet russisk forbryter ved navn Klebikow, stakk øyet ut på en tysk medfange om natten med et trestykke uten noen annen forankning enn at han ikke likte ham. Lignende episoder inntraff stadig.

Også tyske kvinner befant seg i dette fangenskap og det som overgikk disse ulykkelige, som ofte ved et rent tilfelle var havnet i fangenskapet, trosser enhver beskrivelse. Det er for gruffullt til å berette.

Det er slike folk norske og andre narrer tror det går an å «samarbeide» med! Riktignok var en også både her hjemme og ellers ute i Europa kommet svært langt

Alkoholismen i Sovjet-statene

En av de amerikanske ukeskrift NEWSWEEK's spesielt utsendte medarbeidere har oppholdt seg en tid i jernteppe-landene for å studere det stadig mere aktuelle alkoholproblem der.

Hva Polen angår heter det at forbruket er to og en halv gang så stort som i 1938, og den største post på familiens budsjett.

I Ungarn gir kommunistene alkoholen skylden for den økende ungdomskriminalitet. (Overalt en stigende alkoholisme). Ved enkelte fabrikk drikker arbeiderne seg fulle i arbeidstiden og brennevin selges illegalt.

Fra Tsjekkoslovakiet berettes om myndighetenes kamp mot «suping» blant 10 12 åringer, om en klinikk i Prag som har behandlet 20 000 tilfeller av alkoholisme de siste 6 år.

Fra Romania fortelles om nedgang i fabrikkens produksjon på grunn av alkoholisme. Men mens den i andre jernteppe-land særlig går ut over fabrikkens kapasitet rammer den særlig landbrukets avkastning. Bøndene møter opp drivende fulle selv i kirkene, heter det.

I Bulgaria er innført forbud mot salg av alkohol til folk som allerede er beruset, videre til lokomotivførere og politifolk i tjeneste.

Øst-Tyskland fører fraværet i fabrikkene på grunn av alkoholisme til sterk nedgang i produksjonen. Men nytelse av alkohol skyldes ikke bare trangten til flukt fra virkeligheten men også motviljen mot styret, en form for motstand hos de desillusjonerte øst-tyskere, hvis forsøk på å fri seg fra åket i 1956 ble knust av sovjet-russiske tropper.

Råd for uråd!

Norges mest nasjonalsinnede kommunist, Peder Furubotn, avviser med forakt tilbudet om å tale fra samme talerstol i Studentersamfunnet i Trondheim som Alexander Lange nylig fikk benytte etter to og en halv times debatt om han burde få slippe til.

Nei nei, men kunne ikke Studentersamfunnet for anledningen leie Domkirken, slik at kamerat Furubotn kunne få tale fra det selvsamme sted foran alteret der biskop Arne Fjellbu for noen år siden velsignet den røde Sovjetfanen med sigd og alt.

— Vil ikke det være en genial løsning? Spør Sandnes og Jærens Avis.

i mishandling av vergeløse fanger og årelange varetektsfengslinger, men de avgrunner som beretningene fra Sovjet-Samveldet åpenbarer er dog noe for seg selv, iallfall når det gjelder utrettelig utholdenhet i ondskapen.

Knehøner

Forts. fra side 4

mann som lever i luksus mens de lever på randen av hungersnød.

Vi har ikke plaget farvede folk, men vi godtar det engelske verdensslaveri, flyr visergutter for dem med våre skip i krig og fred. Og våre demokrater jatter med dem, allierer bort sitt folk slik at vi er nødt til å bli krigsskueplass i krigens første time.

Oss kaller de gode demokrater landsforredere.

Hva skal man da kalle de som gjør det stikk motsatte av hva de lover?

Arbeiderpartiet før krigen opplyste og advarte mot hykleriet i kirken og sa det var et skalkeskjul for utbytting. I dag er de gode statskirkeborgere og direktører og statsråder.

Det statsbærende partiraste mot kapitalismen og all utbytting. I dag allierer de seg med kapitalismen i den værste form og deler godhjertet ut direktørstillinger til alle partitro.

De raste mot det militære, og ville i høyden gå med på et nøytralitetsvern. Nå hopper de inn i en krigsallianse og kjøper krigsmateriell som om de har tenkt seg på vikingferd.

De stemte konsekvent mot apanasje til en konge som ikke hadde noe å si. Nå deler de ut kongelige gasjer både til de kongelige og seg selv. Og selvsagt fritar de seg for skatt.

Den alminnelige mann blir ikke spurt, han blir bare presset for mere og mere skatt og foret med skryt foran hvert valg.

Alt stat og kommune klarer å presse ut av folket søler de bort. Kongelige gasjer, en millionslukende papirmølle, et milliardslukende militærstell, det går jo jettfly for noen millioner i uka.

Vi skal spise kirsebær i FN. Odd Bull (Pjodden) med følge skal jo overvåke for oss i Libanon. Skal en le eller skal en gråte?

Er hele demokratiet et galehus uten realiteter?

Onkel Sam driver oss, bibelen i ene handa, atombomben i den andre. Men den vesterlandske kulturrest kan vel neppe redde med mosebøker eller atomtrusler.

En norsk-amerikaner hantte de som trodde på demokrati.

«Demokrati er humbug. På dollaren står det: «Vi tror på Gud», men det er nok dollaren, pengene de tror på derborte. Hvemsomhelst kan kjøpe seg fri ved retten, det er bare å gå ut på gaten og kjøpe en arbeidsløs til å avlegge falsk ed for fem dollar.

De som kaller seg politikere, uansett parti er knehøner som lever høyt på hum-

bugen og lar de store kjelt-ringene i partier og børser gjøre som de vil».

Demokratiet baner veien for diktaturet. Når partipolitikere har herjet lenge nok, så vender folket seg til en sterkere mann. Vi så det i Italia, Tyskland, Spania og til og med det store forbilled Frankrike.

Og så går det den veien knehønene sparker. Intil det går opp for skattyteren at han nekter å stemme, nekter å betale.

Hva så?

Det var kanskje ikke så dumt likevel med en verdensrevolusjon. For om et land setter knehønene på plass, så setter de andre i gang en krig og knekker de nye menn og deres rike.

Verden vil bedrages.

Ola Furuseth.

Hva er rett!

Under denne tittel fant vi i Skiensavisen «Varden» for en tid siden følgende kloke ord, undertegnet «Borger»:

I kringkastingen forleden kåserte statsråd Aase Bjerkholdt over emnet husmorvikarer og hussykepleier, sker, hvilket siste nå også tenkes satt ut i livet med økonomisk tilskudd av stat og kommune. Og begge disse sosiale hjelpetiltak fikk statsrådens velsignelse og ble fremhevet som gode og nødvendige.

Under okkupasjonstiden ble dette bl. a. også her visstnok innført første gang i byens historie og det var dengang om mulig ennå større behov for slik hjelp enn i dag. Og mange av byens ubemidlede fikk nytte godt av dette tiltak.

Men, — den som hadde satt dette tiltak ut i livet dengang ble senere dømt og straffet for det, — da var det landsvik — og det beløp som kommunen da ga i tilskudd ble vedkommende dømt å betale tilbake.

Hvordan kan en og samme handling være ulovlig den ene gang, men lovlige den annen, og hvordan kan en person bli straffet for akkurat det samme som andre blir rost for?

Kan noen gi fyldestgjørende forklaring på at slikt kan foregå i et demokratisk samfunn?

Dette er bare et lite eksempel av de mange tusen andre overgrep det høyt roste «retts»-oppgjør kan smykke seg med.

Ta et avskrekkende eksempel av hvordan det nå går i Frankrike etter det korrupte demokratiske system der.

Gjør den urett god igjen som er blitt begått før det blir ut for stupet og blir for sent.

Borger.

RUDOLF HESS - Argentinabrev -

(Forts. fra s. 1).

en aksjon med sikte på å få utdelerne av den nobelske fredspris, det norske Stortings Nobelkomite til å overveie muligheten av å tildele Rudolf Hess nevnte pris, og derigjennom henlede verdensoffentlighetens oppmerksomhet på en av vår tids mest tragiske og opprørende justismord, som fremdeles — etter 12 års forløp — uroer den kristne verdens samvittighet og krever endelig å bli underkastet offentlig revisjon med æresoppreisning for og frigivelse av den døpte.

Undertegnede stiftelse har med dyp tilfredshet notert seg at dens appell til fordel for Rudolf Hess er blitt møtt med forståelse, sympati og varm interesse i vide kretser, ikke bare i Sverige, men også i utlandet, ikke minst i Sambandsstatene, hvor til og med et antall aviser og tidskrifter har gjengitt stiftelsens appell og fremholdt det moralske nødvendige i en rettslig og historisk revisjon av dommen over Rudolf Hess. Det er med støtte i denne stadig voksende moralske opinion og i overbevisningen om at den representerer et av de positive løfterike tegn i vår tid, at Stiftelsen hermed drister seg til å rette en ærbødig inntrengende oppfordring til det norske stortings Nobelkomite om å ta seg av tilfellet Rudolf Hess, og gjennomgå og tilkjenne denne Europas martyr inneværende års fredspris og bane vei for en virkelig forsonings- og fredsvilje i verden og dermed også for en gjenopprettelse av den rettens høye ide som så skjebnesvangert ble voldtatt i Nürnberg for 12 år siden.

Noen mer utførlig motivering for vår anmodning enn den appell som stiftelsen sendte ut forleden år og som vedlegges i særtrykk skulle det ikke være behov for. Om Hess' absolutte uskyld i de forbrytelser han ble dømt for er nå hele den historisk og politisk orienterte verden overbevist, og denne overbevisning er til og med bekreftet av en uttalelse av Sir Winston Churchill i et av dennes siste krigshistoriske verker.

Hess' fortsatte fangenskap og martyrium i Spandau-fengslet kan nå bare betraktes som et symbol på de destruktive, antieuropeiske og antifreds-krefter som ikke vil tillate at det banes vei for en alminnelig forsoning mellom folkene og en moralsk tilfriskning i verden.

Stort solværelse

med hall, pent møblert tilleie. Sentralfyring. Referanser.

Bill. mrk: Centralt Oslo.

Det kan kanskje innvendes at en enkelt manns skjebne spiller en liten og uvesentlig rolle i et så stort sammenheng. Men mot alle denslags innvendinger vil undertegnede stiftelse her minne om Dreyfusaffæren for et halvt hundre år siden. Ingen kan i vår tid benekte at enkeltindividet Dreyfus var uskyldig i den forbrytelse han ble dømt for, samt at hans åpenbare uskyld var et verdensanliggende som datidens europeiske samvittighet og rettspatos ikke kunne nonchalere. I Dreyfusaffæren gjaldt det noe langt mere og høyere enn den franske nasjons og den franske krigsmakts prestisje og ære — det gjaldt det vesterlandske samfunnsfellesskaps mest umistelige grunnvold — rettens og rettferdighetens ukrenkelige idé, rettsstatens helligste prinsipp.

I Hess-saken foreligger stort sett samme problem. Det dreier seg her ikke bare, eller ikke engang i første rekke, om prestisjesynspunkter, og abstrakte statsgrunner, men det er spørsmål om den fra et rettsynspunkt opprørende måte Hess er blitt behandlet på — en behandling som for ham har innebåret en personlig tragedie av alvorligste art. Spørsmålet om oppreisning for Hess har derfor kommet til å bli en prøvesten for hele den vesterlandske rettsoppfatning, og dermed også for holdbarheten av det viktigste fundament for vår kultur.

Undertegnede stiftelse er fullt klar over den sjokkerte virkning en nobelpris til Rudolf Hess vil komme til å utløse innen visse kretsar av den såkalte verdensopinion, men vi er også overbevist om at en slik handling fra Stortings Nobelkomite ville bringe til utløsning mange og sterke hittil latente krefter i den gode viljes og den rene hensikts tjeneste.

Et sted må begynnelsen gjøres til den moralske revisjon som verdens dårlige samvittighet venter på. Slik var det også den gang da Emile Zola slyngte ut sin flammende «J'accuse» mot Dreyfus' forfølgere og dermed vekket verdensopinionen. Det er vår dype og urokkelige overbevisning at det norske stortings Nobelkomite i dag er i den stilling at den med ære og fremgang vil kunne «axla Zolas mantel» og si det forløsende ord i Hess-saken, det som en fredslengende og rettferdskrevende verden venter på.

Arkitekt

HUSTAD

BÆRUMSV. 5, Ø. ULLERN

Telefon 55 61 29 — Oslo

(Forts. fra s. 1).

høytstående flyoffiserer arrestert, og situasjonen var i lengre tid meget spent. Den kulminerte med comodoro Huertas avgang som forsvarsministerens flyvåpensekretær. Comodoro Galina, som deretter ble utnevnt, aksepterte ikke utnevnelsen, og Lonardi-regjeringens flyminister, comodoro Abraham, sitter nå i stillingen.

Kontreadmiral Rial ble ganske nylig avsatt fra sin stilling som kommandant for flåtebasen i La Plata.

Den argentinske «hjemmefront» utvikler ellers virksomhet. General Aramburu opptrer nå i rollen som den store, beskyttende landsfader. I en tale forleden refset han Frondizi-regjeringen hårdt for dens politikk og kom med formaninger om hvordan landet bør styres. Aramburu, som offentlig har tatt avstand i fra ethvert fremtidig militærkup, konspirerer nå for å fremkalle en politisk situasjon som vil legalisere hans maktovertagelse. Her har han en god støtte og forbundsfelle i den nåværende argentinske visepresidenten, dr. Alejandro Gomez, som representerer ledelsen av den «stripete» del av UCR. Disse vil gjenforene partiet med UCR del Pueblo og oppgi de frondizistiske teser.

September måned har også brakt de store opptøyer i forbindelse med loven om den såkalte frie undervisning. Etter den nye lov vil det nå bli adgang til å opprette private universiteter som skal ha de samme rettigheter som de nåværende statsuniversiteter. Rektoren ved Buenos Aires Universitet er en bror av president Arturo Frondizi. Han har nettopp skapt en stor skandale ved personlig å gå i spissen for pøbelopptøyene til protest mot den nye universitetslov. Hele loven ble ganske snart av de profesjonelle politiske intrigemakere redusert til å dreie seg om et rent religionsspørsmål, og det ble i mange dager ført de ræste masseslag i Buenos Aires gater mellom ungdom som forlangte henholdsvis religiøs (katolsk) og ikke-religiøs undervisning i skolevesenet. Alt sammen utløst av universitetets «verdige» rektor, kommunisten Risieri Frondizi.

For tiden behandles presidentens lovforslag om oljens nasjonalisering, og av andre nyheter kan nevnes at Peronist-partiet har begynt sin reorganisering.

S.

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

Tel. 68 88 17, priv. 67 07 79

Skyvestiger oljet m/ cadimerte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og heisbare loftstrapper.

Nye bøker i

FOLK OG LAND's boktjeneste

Nå har vi fått den meget etterspurte

Olga Barényi: Prager Totentanz

en rystende skildring i romans form fra de blodige dager i Prag i 1945. Boken har vært omtalt flere ganger i Folk og Land og omtales verden over. I den røde Prager-kringskasting har både forfatterne, forlag og bok vært angrepet på det voldsomste og den har fått følge av røde leiesvenner og hjelpere Europa over.

Boken er kommet på Schild-Verlag, er på 320 sider og koster innbundet kr. 31.—.

Fra samme forlag selger vi ytterligere:

Panzer Meyer: Grenadiere.

Denne bok som allerede er kommet i annet opplag er skrevet av Tysklands yngste divisjonskommandør, den berømmelige generalmajor i Waffen-SS Kurt Meyer, kjent over hele verden som Panzer Meyer. Etter krigen ble han uten skyld dømt til døden av de allierte, men benådet ti år etter som følge av iherdige anstrebninger fra tidligere motstanderes side. Boken fører oss frem og tilbake mellom frontene og bak fiendens front, slik som Panzer Meyer selv førte sin panserkrig helt til siste slutt. Forfatteren setter seg ellers som mål å reise et varig minnesmerke over de unge grenaderer i Waffen-SS som ellers er blitt så skammelig baktalt.

416 sider med mange bilder og kartskisser. Pris innbundet kr. 32.—.

Ulrich Detlev Rose: Die unheimlichen Waffen.

En av de mest kjente bøker om treenigheten raketter, atomvåpen og radar, disse nye krigsmidler som har revolusjonert rustningene og som har kastet menneskeheten ut i frykt og undergangsstemming. Boken er skrevet under medarbeiderskap av en rekke fremtredende amerikanske militære, likesom generaloberst Rendulic har medvirket. Den er høyaktuell, saklig og uhyre instruktiv.

316 sider, rikt illustrert. Pris innbundet kr. 32.—.

Heinz Guderian: Panzer-Marsch!

En uhyre interessant fagbok, en perle for enhver militært interessert, skrevet av den mann som skapte det tyske panservåpen, general Guderian. Boken bygger på Guderians etterlatte optegnelser, bearbejdet av generalmajor Oskar Munzel, som innehar en lignende stilling som Guderian hadde, i det nye tyske Bundeswehr. Boken har fått den største anerkjennelse verden over og er kommet i flere opplag. I dette det sist foreliggende opplag er boken bragt helt å jour, blant annet med et avsnitt «Die neue deutsche Panzerwaffe».

224 sider, rikt illustrert. Pris i stivt bind kr. 16.50.

Fra Druffel-Verlag fører vi følgende bøker:

Dr. Julius Lippert: Lächle — und verbirg die Tränen. Innb. kr. 24.

Ilse Hess: England — Nürnberg — Spandau. Innb. kr. 15.50.

Ilse Hess: Gefangener des Friedens. Innb. kr. 18.25.

Marc Augier: Götterdämmerung. Innb. kr. 23.50.

Walter Nowotny: Fliegerwunder aus Österreich. Innb. kr. 16.—.

Joachim von Ribbentrop: Zwischen London und Moskau. Innb. kr. 31.—.

General Emilio Esteban-Infantes: Blaue Division. Innb. kr. 17.50.

Helmut Sündermann: Alter Feind — was nun? Innb. kr. 18.—.

Helmut Sündermann: Das Erbe des falschen Propheten. Innb. kr. 28.—.

Bøkene leveres portofritt mot forskuddsbetaling. Eller i oppkrav med tillegg av porto og gebyr. Skriv til Folk og Lands Boktjeneste, Boks 3214, Oslo.

Tannlege,

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Annelise Parow

TANNINNSÆTNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Hvorfor jeg elsker de døde

(Forts. fra s. 1).

ster. Det er en av de fryktede gatesperringer. Bak meg gardister, foran meg gardister og til venstre og til høyre husmurer med fast lukkede dører. Og påny plager det spørsmål meg som siden revolusjonens første dag melder seg igjen og igjen, tusenvis av ganger dag og natt. Hva nå? Hvem hjelper meg? Jeg vil så nødig dø, jeg har en oppgave fremdeles. Jeg må en gang fortelle hele verden hvorledes det var her i Prag.

Der ligger det mennesker på fortauet, et helt fjell av mennesker. Men disse mennesker kan ikke hjelpe noen mere. De er døde. Kan ikke disse døde hjelpe? Jo, sannelig! Jeg kaster meg allerede bort til dem, jeg trenger meg inn mellom to forferdelig harde, stive lik, jeg stikker hodet under et annet/gulig blekt hode og holder pusten. Nå er altså jeg også død, og de døde vil gardistene ikke røre.

Halvt i svime hører jeg blodet banke, eller er det gardistenes høye støvler som nå klapper like i nærheten? De ler, de har høye, lyse guttestemmer. Revolusjonsgardistene var mest gutter mellom 14 og 20 år. De to gardistpatruljer møtes akkurat ved likbarrikaden og blir stående. Den kvalmende, søttaktige liklukt er utholdelig. De døde har sikkert ligget her i to dager og det er sommerlig varmt i været. Jeg må tenke på noe annet, hurtig, ellers vil jeg kaste opp og da er alt forbi. Jeg føler hvorledes jeg begynner å skjelve over hele kroppen, kulden fra likene trenger inn i meg. Men likevel er jeg disse døde takknemlig for at de beskytter meg. Hos dem fant jeg hjelp. De er mine eneste venner.

Gardistene snakker høyt. Det er det vanlige snakk som høres overalt. Hvor mange stykker — stykker kaller man tyskerne — man har drept og hvor herlig livet er nå. De har plyndret tyske boliger. De er rike. De trenger ikke å arbeide mere. De kan myrde så meget de vil.

Den døde ved siden av meg må være en tysk soldat. Jeg ser ham ikke, jeg merker bare knappene på uniformen gjennom min tynne drakt. Aldri vil hans mør eller hans hustru få vite hvorledes han døde. Ingen bryr seg om hvem de døde er som ligger rundt omkring. Kanskje har han også gledet seg til krigens slutt, som jeg. Han drømte sikkert om fred og så kom det røde helvete.

Gardistene slår i de døde med sine geværer. Det gjør de ofte. Bare fordi alle de andre gjør det. Og så bruker de dette stille fjell av døde som latrine. Det har jeg også sett ofte. Det hører til fornøyelse-

ne i disse dager. Så går de endelig, men de blir stående i hver sin ende av gaten. Jeg kommer altså ikke vekk. Jeg må bli hos mine døde. Nå kan jeg iallfall heve hodet og se meg om. Soldater, kvinner og små barn ligger her. Den lille pike ser ut som en istykerslått voksdukke vil adri mere synge og le. Intet alterlys brenner, bare en blek og sørgmodig måne der oppe på himlen. Ingen blomster, ingen kiste, ingen tærer, intet, slett intet. Jeg har lyst til å gråte, men jeg må ikke gjøre det, for hvis jeg gråter så må jeg hoste. Jeg er forkjølet, for jeg har tilbragt en natt i regn ute i det våte gress i en park. Hva har jeg dog gjort siden jeg må ligge som en død ved siden av de døde? Jeg har protestert mot mordene på tyskere og tsjekkiske «kollaboratører» og jeg har kalt den forbannede revolusjon for en overflødig, blodig massaker. Derfor blir jeg nå ettersøkt. Derfor skal jeg nå sone.

Gardistene er vekk. Jeg hadde ikke engang sett at det skjedde. Jeg setter meg opp og nå begynner det mest grufulle. Jeg må røve disse stakars døde. Jeg trenger først og fremst andre sko, for mine er fullstendig skåret istykker av glasskårene på gaten, de glasskår som de tyske soldater måtte løpe barfot over. Og kanskje har en av de døde et stykke brød i lommen. Jeg er nødt til å ha noe å spise.

Og de ga meg alt, mine kjære, kjære døde i Prag. De ga meg sko, de ga meg en kappe og de ga meg brød. Og hva ga jeg dem til gjengjeld? Jeg skrev for dem min roman «Prager Totentanz», altfor lite for så megen kjærlighet og så megen hjelp.

Men nå, i året 1953 reiser «prominente» tyske journalister til Prag og forteller begeistret at kommunismen i Tsjekkoslovakia allerede har bedret seg vesentlig. For i en restaurant så de en jazzsangerinne i aftenkjole og i butikkvindue er det flere sorter pølse nå enn for tre år siden. De så den vakre sangerinne, de så den velsmakende pølse, men de døde så de ikke, eller ville de ikke se. Og dog ligger de døde fremdeles i alle Prags gater. Jeg behøver bare å lukke øynene for å se dem. For dem som arbeider for koeksistens har kommunistene alt: Bløte senger og den beste vin og snaps. For de døde i Prag fantes det ikke en dråpe vann, og som regel heller ingen grav. De «prominente» tyske journalister drakk gladelig med de tsjekkiske mordere og rystet hender som var felkket med blod, med tysk blod.

Da tenker jeg mange ganger at egentlig er det godt at de døde fra Prag er døde. Men så skriver jeg straks videre.

ISRAEL I VANSKELIGHETER

Presidenten for det franske zionistforbund Maitre Blumel har nedlagt sitt hverv fordi han var uenig i at Aliyahkontoret i Marseilles satte opp plakater med anmodning til franske jøder om snarest mulig å emigrere til Israel. BRIEF, som gjengir denne melding etter Jewish Chronicle i London, tilføyer at en savner en tilsvarende reaksjon i Chicago, hvor National Labor Zionist Convention nylig oppfordret 1 000 jødiske familier i USA, fortrinnsvis unge teknikere til straks å slå seg ned i Israel. På den annen side meldes det at omkring 145 000 israelere har forlatt landet igjen siden 1948. I betraktning av at en normalt bare kan regne med 20 000 nykommere i Israel hvert år, er situasjonen altså «alvorlig», og det er ikke rart at en er om seg for å skaffe nytt blod.

DEMOKRATI ELLER PARTISTYRE?

Aftenposten forteller at Institutt for samfunnsforskning driver viktige undersøkelser om hvordan «det demokratiske» system fungerer, hvor stor deltagelsen egentlig er i den politiske presse, hvordan de politiske aktive rekrutteres, hvilken rolle partiorganisasjonene spiller og hvilke endringene skyldes fremveksten av de store interesseorganisasjoner. Vi er redd undersøkelserne vil vise at det er dårlig

Jeg må jo tale for de døde. Jeg lovet dem det dengang, den natt jeg tilbragte sammen med dem. Hva ville de vel selv si hvis de fremdeles hadde en stemme?

Bare to ord: «Vi advarer». Tilgi meg, mine norske venner. Min historie var sørgelig, ikke sant? Får jeg lov til å fortelle en vits i all hast? Om Stalins testamente? Altså. Stalin etterlot seg tre lukkede testamente. På det første sto: «Apnes straks etter min død». Og inni det sto: «Kamerat Krusjtsjov skal velte all skyld over på meg». Godt, den gode Nikita gjorde det. På annet omslag sto det: «Apnes hvis noe skulle gå skjævt». Og inni sto det: «Le og prat om koeksistens med det dumme Vesten». Også det skjedde. Så kom det tredje omslag i rekken. Og der sto det: «Etter denne lille komedere og trykket hender som var flekket med blod, med tysk blod.

Hva? De ler ikke? Riktig. Egentlig er det ingen vits, men sannhet. Men en sannhet som mange ikke vil tro. Til tross for Prager-revolusjonen. Olga von Barényi.

bevendt med det norske såkalte demokrati. De foreløpige undersøkelser viser da også at bare 7 pst. av norske velgere går på et valg møte. Hvor mange det da er som for eksempel deltar i et nominasjonsmøte kan enhver tenke seg. Stort sett er altså det foreløpige resultat av undersøkelsene at en later til å ha forvekslet partistyre med demokrati og at folket som sådant har uhyre liten interesse av hele affæren. Det bekrefte jo også av de opplysninger Venstres pressekontor brakte for noen tid siden at velgerne ikke ante hvem som representerte Rogaland på Stortinget.

DET RØDE PARADIS

Den eksilrumenske politiker Traian Puiu er blitt bortført fra Wien og befinner seg nå i SD's fengsel i Bukarest. Euroform melder at advokat Puiu har gjort flere selvmordforsøk på grunn av den grusomme tortur han har vært utsatt for. I samme fengsel døde forøvrig nylig Aurel Decel, som ble bortført fra Istanbul. Så de røde har lange armer.

JØDEFORFØLGELSE I RUMENIA

Euroform meddeler at for året 1957 viste det rumenske statsbudsjett et underskudd på 1,5 milliarder Lei. Det kommunistiske partis sentralkomite fant under sitt møte 9.—13. juni i år ut en syndebukk, nemlig jødene. Sentralkomiteen besluttet å fjerne alle jøder fra parti, offentlig tjeneste og forretningslivet. Det meldes ellers at Sikkerhetstjenesten (SD) i den senere tid har arrestert minst 150 personer, som anklages for «Tyveri av folkeeiendom». Det ble felt minst 25 dødsdommer. Av 57 arerstererte i Cluj (Klausenburg), for det meste jøder, ble 13 dømt til døden.

RØDE RAKETTBASER I BALTIKUM

Fra der Schlesier sakser vi: Mens Sovjet med sin propaganda lar den vestlige verden være i tvil om hvorvidt sovjet-armeen har rakettbaser i Øst-Europa, kaster det ikke bort mange ord på de baltiske stater. Til gjengjeld arbeides det så meget mere iherdig. Sovjetrepublikkene Estland, Lettland og Litauen er omdannet til et militært nøkkelområde, hvor det er stasjonert rundt regnet 300 000 sovjetsoldater. Det er opprettet to rakettbaser i Rigabukten på øya Saremaa, som ligger nøyaktig 1 000 mil fra London. Ytterligere baser finnes på øya Hiiumaa, såvelsom i nærheten av den estniske hovedstad. Alle baser er fullt innsatsberedte. Den femte raket-

base, ca. 60—70 kilometer fra Reval blir nå utbygget.

ALT IORDEN FOR JUSTISDEPARTEMENTET

Det mangfoldige Justisdepartement har ved sin toppfigur Jens Haugland svart på et spørsmål i Stortinget fra høyremannen Reidar Bruu om det skandaløse politihold i Oslo og at han syntes det var bra som det var! Som alle andre enn justisministeren vet er det alt annet enn bra, noe som naturligvis også fremgår av den kjennsgjering at det står 105 stillinger ledige blant dem som skulle patruljere i gatene i Oslo. Da var bare dengang det gjaldt å arrestere landsmenn på et politisk grunnlag at justisdepartementet sørget for en flom av politifolk — forøvrig av den mest merkverdige art. Men det kunne jo ikke Haugland noe for — rett skal være rett!

FOLK OG LAND

i Trondheim

Folk og Land selges i Trondheim hos

Madsens Bladforretning, som nå har flyttet til Olav Trygv.gt. 49 (Vis a vis Emil Grønning).

Sambandstrykkeriet %

Oslo

Generalforsamling avholdes 3/11 58 kl. 11 i Peder Clausens gt. 4, Oslo.

Til behandling:

1. Regnskap.
2. Valg.
3. Forandring av vedtektenes formålsparagraf. Forslag tilstillet aksjonærene direkte.

Oslo 12. 10. 1958.

Styret.

FOLK OG LAND

Ekspedisjon og kasse:
Klerschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 78 96
Boks 3214

Abonnementspriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,00 pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 33,00 pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,00 pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.
Bruk postgiro nr. 16450.
Utgiver A/L Folk og Land
Sambandstrykkeriet
Oslo